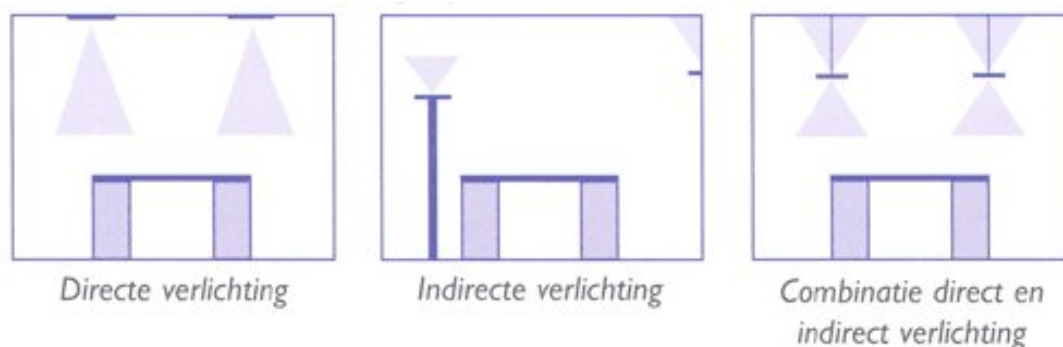

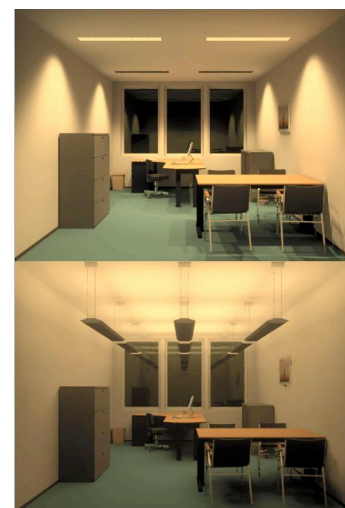
Verlichting

Kunstlicht bepaalt de sfeer in huis en heeft een grote invloed op het persoonlijke comfort. Het beïnvloedt de manier waarop kleuren en materialen in het huis tot hun recht komen. In de huidige bouw wordt weer meer rekening gehouden met de behoefte aan (dag)licht. We zien grote raampartijen, hogere plafonds, entresols, halfhoge en transparante muren, vides en patio's. Deze zorgen ervoor dat het licht overal in huis toegang heeft. Er zijn 3 soorten verlichting:

Direct licht: Het oog ontvangt de lichtstraal rechtstreeks. Het licht kan gebundeld zijn (spots) of verspreid worden: bijvoorbeeld om een groter vlak te belichten. Toepassingen van direct licht zie je in ieder geval altijd op bureaus. Gebruik voor direct licht armaturen of (eet-)tafellampen.

Indirect licht: Bij indirect licht zien we de lichtbron als zodanig niet. Wanden, vloeren of plafonds worden als reflecterend oppervlak gebruikt. Deze weerkaatsen het licht de ruimte in. Indirect licht is met name bedoeld als algemene verlichting. We noemen dit de basis-, of sfeerverlichting.

Diffuus licht: Bij diffuus licht wordt het licht vanuit de lichtbron naar alle kanten verspreid. Diffuus licht is gefilterd, egaal van kleur en schaduwloos. Het is een gelijkmatige verlichting en als zodanig weinig spectaculair. Het kan zelfs saai overkomen (plafonnière in WC).

Lichtplan

Elk goed lichtplan maakt gebruik van contrasten. Pas op, door teveel contrasten worden de pupillen van de ogen te vaak gedwongen zich aan te passen (vergroten / verkleinen). Dat maakt onrustig en werkt vermoeidheid van de ogen in de hand. Het belangrijkste uitgangspunt voor een lichtplan is dat de verlichting van de ruimte een vloeiend verloop kent. Over verlichting bestaan veel boeken met normen (NEN).

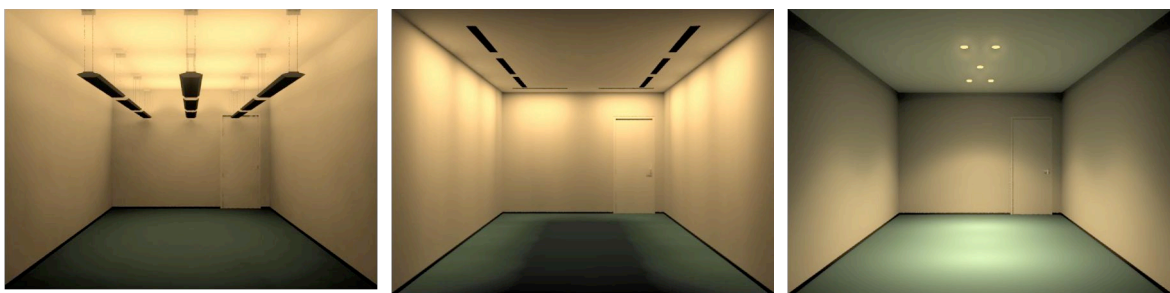
- Gloeilampen stralen grotendeels oranje en rood licht uit. Dit geeft de lamp een warme kleur.
- Flamelampen geven extra warm licht en zijn goed bruikbaar voor sfeerverlichting in decoratieve armaturen.
- TL-licht is verkrijgbaar in verschillende tinten die met nummers gecodeerd zijn. Hebben de gordijnen een warme kleur, dan moet de gekozen TL-verlichting een warme kleur hebben en omgekeerd. In dergelijke gevallen winnen niet alleen de plooien van het gordijn maar ook het hele gordijn aan diepte en sfeer.

Een goed verlichtingsplan begint bij de basisverlichting (indirect licht). De eerste vraag is: welke sfeer willen we? Voorbeelden zijn: helder en hard voor een kantoor; warm en zwoel voor een slaapkamer. Is de basisverlichting bepaald dan worden de verschillende activiteiten die in die ruimte plaatsvinden bekeken.

Dit leidt tot een aanvulling door middel van 'accentverlichting'; zoals een bureaulamp op het bureau of een leeslamp voor de slaapkamer (directe verlichting).

Verlichting kan een ruimte optisch groter doen lijken. Waar licht is, is ruimte. Een goed voorbeeld is de tuinverlichting. Het is avond en vanuit de woonkamer ziet u de verlichte tuin. Dat schept ruimte. Zou het licht in de tuin uitgaan dan kijkt u feitelijk in een zwart gat en wordt de blik niet meer in de tuin gericht maar op het raam. De optische ruimte wordt kleiner.

Licht dat naar boven en de buitenzijde is gericht leidt de aandacht naar de omgeving; dit versterkt de illusie van ruimte. Sterk gericht licht heeft het tegenovergestelde effect. Een kleine kamer lijkt groter als het licht wordt geconcentreerd op de twee smalste muren. Door de muren met licht te overspoelen lijken deze groter. De lange muur dient dan niet nadrukkelijk verlicht te zijn.

Licht dat op een plafond met een lichte kleur wordt gericht, lijkt de kamer hoger te maken. Licht dat op de vloer is gericht maakt het plafond donker en verlaagt optisch de kamerhoogte.

In de meeste huizen wordt er in een smalle ruimte, zoals een gang, badkamer, keuken en zelfs in een smalle woonkamer, altijd een lichtpunt geprojecteerd aan het plafond. Zo'n lichteffect werkt altijd versmallend.

Met een of meer lichtpunten op een of twee wanden wordt al een heel ander effect bereikt. Door indirecte wandverlichting op een hoogte van 185 cm aan te brengen lijkt een vertrek breder. In het algemeen kan men stellen dat wandverlichting een breedte-effect geeft.

Een perfecte verlichting bestaat uit contrasten. Contrastwerking is te vergelijken met een zonnige dag. Dit betekent: verlichte en schaduwplekken. Door met contrasten te werken worden decoratieve accenten toegevoegd. Een ruimte verlicht door kaarsen zal natuurlijk gezelliger lijken dan een kamer verlicht met diffuse tl-buizen.

Sfeer is met licht gemakkelijk te beïnvloeden; het is een kwestie van proberen.

Woonkamer

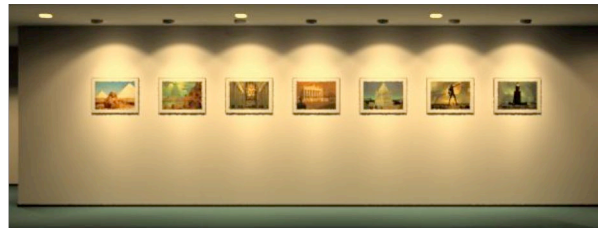
De woonkamer is een van de moeilijkste plaatsen om te verlichten, omdat deze voor verschillende doeleinden gebruikt wordt. De verlichting moet kunnen aangepast worden aan de stemming van het moment. Flexibiliteit is dus noodzakelijk.

De gebruiksmomenten in de woonkamer variëren. Er is licht nodig om een boek te lezen, minder licht om televisie te kijken, en meer licht als er bezoek is.

De algemene verlichting wordt verzorgd door een combinatie van plafondarmaturen, spots en lichtsystemen op rails of draden. Vloerlampen en tafellampen zijn geschikt voor het verlichten van gebieden rond de sofa of een relaxzetel, of naast een tv of muziekinstallatie.

In het eetgedeelte is het belangrijk dat de tafel goed verlicht is, zonder hinderlijke schitteringen. Gebruik een pendellamp of gerichte inbouwspots. Een armatuur dat zowel direct als indirect verlicht biedt direct licht voor het lezen van een krant; indirect licht voor de sfeer tijdens een etentje.

Hang de lamp niet te laag:
leidraad is 30 centimeter boven ooghoogte.

Accentverlichting verbindt de verschillende verlichtingsarmaturen. Het accentueert een mooi schilderij of kunstwerk. Richtbare spots of railsystemen zijn flexibeler en daarom aan te raden. Om afbeeldingen of foto's te verlichten zijn er speciale spots die niet zo warm worden.